

Odluka:

Pž 5432/2018-4

Zbirni podatci

Broj odluke: Pž 5432/2018-4

Datum odluke: 16.07.2020

Vrsta odluke: Presuda

[Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO](#)

Tekst

Poslovni broj: 12 Pž-5432/2018-4

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Kamelije Parać, predsjednice vijeća, Maje Bilandžić, sutkinje izvjestiteljice i Gorane Aralice Martinović, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja S. H. M. iz A1, OIB B1, koju zastupa punomoćnik T. M., odvjetniku u A2, protiv 1. tuženika S. M. iz A3, OIB B2, kojeg zastupa punomoćnica N. M., odvjetnica u A4, 2. tuženika C. E. d.o.o. A5, OIB B3, kojeg zastupa punomoćnik T. G., odvjetnik u Odvjetničkom društvu G. & K., A6 i 3. tuženika H. P. d.o.o. A7, OIB B4, kojeg zastupa punomoćnica N. R., odvjetnica u Odvjetničkom društvu S. i. R., A8, **radi utvrđenja bračne stečevine, ništetnosti i isplate**, odlučujući o tužiteljevoj žalbi protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-311/2017-110 od 10. srpnja 2018., u sjednici vijeća održanoj 16. srpnja 2020.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se kao neosnovana tužiteljeva žalba i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-311/2017-110 od 10. srpnja 2018.

II. Odbija se prvotuzenik sa zahtjevom za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 7.812,50 kn i drugotuzenik sa zahtjevom za naknadu troškova sastava odgovora na žalbu u iznosu od 6.250,00 kn, kao neosnovanim.

Obrazloženje

Presudom prvostupanjskog suda u točki I. izreke odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev koji glasi: „1. Utvrđuje se da na dan 28.05.2009. poslovni udio u II-tuženom trgovačkom društvu C. E. d.o.o. nominalne vrijednosti 20.000,00 kn predstavlja bračnu stečevinu I-tuženog S. M. i tužiteljice S. H. M., te da su tužiteljica S. H. M. i I-tuženi S. M. na dan 28.05.2009. ovlaštenici, u jednakim dijelovima, poslovnog udjela u II-tuženom trgovačkom društvu C. E. d.o.o. nominalne vrijednosti 20.000,00 kn.

2. Utvrđuje se da je nezakonito i ništetno, te da ne proizvodi nikakav pravni učinak svako raspolaganje I-tuženika S. M. poslovnim udjelima II-tuženog trgovačkog društva C. E. d.o.o. nominalne vrijednosti 20.000,00 kn preko ½ dijela, a nakon 28.5.2009. 3. Utvrđuje se da su tužiteljica S. H. M. i I-tuženi S. M. ovlaštenici u jednakim dijelovima poslovnog udjela u II-tuženom trgovačkom društvu C. E. d.o.o. nominalne vrijednosti 20.000,00 kn, te se nalaže II-tuženom trgovačkom društvu C. E. d.o.o. odnosno upravi tog trgovačkog društva, da temeljem ove presude u knjizi poslovnih udjela i sudskom registru Trgovačkog suda u Zagrebu provede upis promjene člana II-tuženog društva C. E. d.o.o. na način da upiše tužiteljicu kao članicu društva II-tuženog C. E. d.o.o. i ovlaštenicu na ½ dijela, odnosno nositeljicu u ¼ dijela poslovnog udjela nominalne vrijednosti 20.000,00 kn, sve u roku od 8 dana pod prijetnjom ovrhe te se u protivnom

nalaže Trgovačkom sudu u Zagrebu, sudskom registru da temeljem ove presude u sudskom registru provede upis promjene člana II-tuženog društva C. E. d.o.o. na način da upiše tužiteljicu kao članicu II-tuženog društva C. E. d.o.o. i ovlaštenicu, odnosno nositeljicu pojedinog poslovnog udjela nominalne vrijednosti 20.000,00 kn u ½ dijela uz istovremeno brisanje nedopuštenih raspolaganja I-tuženika prema bilo kojoj trećoj osobi utvrđenih takvima u prethodnoj točki ovog dispozitiva do visine upisa tužiteljice određenog u ovoj točki dispozitiva. 4. Nalaže se solidarno I-tuženom S. M. i II tuženom društvu C. E. d.o.o. da tužiteljici S. H. M. isplate na ime sudjelovanja u dobiti II-tuženog C. E. d.o.o. za poslovnu godinu 2013., 2014., 2015., 2016., 2017. novčani iznos čiju će visinu tužiteljica odrediti nakon što se provede vještačenje sukladno članku 186.b. ZPP-a, sve u roku od 8 dana pod prijetnjom ovrhe. 5. Utvrđuje se ništetnim i da ne proizvodi nikakav pravni učinak Ugovor o prodaji i prijenosu poslovnih udjela od dana 16.02.2017.g. sklopljen između S. M., A9, OIB: B2 kao prenositelja i C. E. d.o.o. A5, OIB: B3 kao stjecatelja solemniziran od strane javnog bilježnika M. M. pod brojem OV-2756/17, u dijelu u kojem S. M. prodaje C. E. d.o.o. ½ dijela poslovnih udjela trgovačkog društva društvu H. P. d.o.o., A7, OIB: B4 svaki nominalnog iznosa 6.000,00 kn pod rednim brojevima 4 i 6 sukladno Društvenom ugovoru od dana 07.01.2016.g. OU-6/2016 ovjerenom po javnom bilježniku M. M., a čiji je ovlaštenik i nositelj ovdje tužiteljica. 6. Utvrđuje se da udjeli u trgovačkom društvu i to 2 poslovna udjela u trgovačkom društvu H. P. d.o.o., A7, OIB: B4, sukladno Društvenom ugovoru od dana 07.01.2016. OU-6/2016 ovjerenom po javnom bilježniku M. M. svaki nominalnog iznosa 6.000,00 kn pod rednim brojevima 4 i 6 na koje je upravljena tražbina na utvrđenje bračne stečevine, a koji glase na I-tuženika predstavljaju bračnu stečevinu Tužiteljice i I-Tuženika. 7. Utvrđuje se da su Tužiteljica i I-Tuženik ovlaštenici poslovnih udjela iz točke 6. petita u trgovačkom društvu H. P. d.o.o., A7, OIB: B4 koji udjeli glase na I-Tuženika u omjeru ½ svaki. 8. Nalaže se trgovačkom društvu H. P. d.o.o., A7, OIB: B4 odnosno upravi tog trgovačkog društva da temeljem ove presude u knjizi poslovnih udjela i sudskom registru Trgovačkog suda u Zagrebu provede upis promjene člana treće tuženika društva H. P. d.o.o., A7, OIB: B4 na način da upiše tužiteljicu kao članicu društva treće tuženika H. P. d.o.o., A7, OIB: B4 i ovlaštenicu odnosno nositeljicu u ½ svakog pojedinog poslovnog udjela iz točke 5. petita, sve u roku od 8 dana pod prijetnjom ovrhe te se u protivnom nalaže Trgovačkom sudu u Zagrebu, sudskom registru da temeljem ove presude u sudskom registru provede upis promjene člana treće tuženog H. P. d.o.o. A7, OIB: B4 na način da upiše tužiteljicu kao članicu društva treće tuženika H. P. d.o.o. A7, OIB: B4 i ovlaštenicu, odnosno nositeljicu u ½ svakog pojedinog poslovnog udjela iz točke 5. petita. 9. Nalaže se solidarno I-tuženom S. M. i III tuženom društvu H. P. d.o.o. da tužiteljici S. H. M. isplate na ime sudjelovanja u dobiti III-tuženog H. P. d.o.o. za poslovnu godinu 2016., 2017. novčani iznos čiju će visinu tužiteljica odrediti nakon što se provede vještačenje sukladno članku 186.b. ZPP-a, sve u roku od 8 dana pod prijetnjom ovrhe. 10. Nalaže se tuženicima solidarno naknaditi troškove parničnog postupka sa zakonskim zateznim kamatama od dana donošenja presude prema stopi koju propisuje odredba čl. 29. Zakona o obveznim odnosima, sve u roku 8 dana.“

Točkom II. izreke odbijeni su kao neosnovani i supsidijarni zahtjevi tužitelja koji glase: „Utvrđuje se da je tužiteljica ovlaštenica ½ dijela poslovnih udjela u trgovačkom društvu C. E. d.o.o. i to 5 poslovnih udjela u trgovačkom društvu C. E. d.o.o. A5, OIB: B3, sukladno Društvenom ugovoru od dana 21.12.2016.g. Ov-17957/16 ovjerenom po Javnom bilježniku M. M. i popisu članova društva ovjerenom po javnom bilježniku M. M. pod rednim brojem Ov-469/2016 svaki nominalnog iznosa 4.000,00 kn pod rednim brojevima 1 (2) do 5(6), a koji glase na I-Tuženika predstavljaju bračnu stečevinu Tužiteljice i I-Tuženika, te da je tužiteljica ovlaštenica u ½ dijela svakog pojedinog poslovnog udjela pod rednim brojevima od 1 (2) do 5(6) sukladno Društvenom ugovoru od dana 21.12.2016.g. Ov-17957/16 ovjerenom po Javnom bilježniku M. M. svaki nominalnog iznosa 4.000,00 kn, odnosno da je tužiteljica isključivo ovlaštenica 2 poslovna udjela i ovlaštenica u ½ dijela poslovnog udjela koji glase na I-tuženog S. M.. Nalaže se trgovačkom društvu C. E. d.o.o. A5, OIB: B3 odnosno upravi tog trgovačkog društva, da temeljem ove presude u knjizi poslovnih udjela i sudskom registru Trgovačkog suda u Zagrebu provede upis promjene člana drugotuženika društva C. E. d.o.o. A5, OIB: B3 na način da upiše tužiteljicu kao članicu društva drugotuženika C. E. d.o.o. A5, OIB: B3 i ovlaštenicu odnosno nositeljicu u ½ svakog pojedinog poslovnog udjela iz prethodno točke dispozitiva odnosno u 1/1 dva poslovna udjela i ½ jednog poslovnog udjela, sve u roku od 8 dana pod prijetnjom ovrhe te se u protivno nalaže Trgovačkom sudu u Zagrebu, sudskom registru da temeljem ove presude u sudskom registru provede upis promjene člana drugotuženika društva C. E. d.o.o. A5, OIB: B3 na način da upiše tužiteljicu kap članicu drugotuženika društva C. E. d.o.o. A5, OIB: B3 i ovlaštenicu, odnosno nositeljicu u ½ pod rednim brojevima 1 (2) do 5(6) svaki nominalnog iznosa 4.000,00 kn prema Društvenom ugovoru od dana 21.12.2016.g. Ov-17957/16 ovjerenom po Javnom bilježniku M. M., uz istovremeno brisanje nedopuštenih raspolaganja I-tuženika prema bilo kojoj trećoj osobi utvrđenih takvima u prethodnoj točki ovog dispozitiva do visine upisa tužiteljice određenog u ovoj točki dispozitiva, odnosno uz istovremeno brisanje imena I-tuženika.

Nalaže se prvotuženiku S. M. iz A3, OIB: B2, isplatiti tužiteljici iznos od 150.000,00 kn sa zakonskim zateznim kamata od dana 16.02.2017. do isplate po stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodni tekućem polugodištu za tri postotna poena, u roku od 8 dana pod prijetnjom ovrhe.“

Rješenjem je točkom I. izreke odbijen prijedlog za određivanje mjere osiguranja, točkom II. izreke odlučeno je o troškovima postupka, a točkom III. izreke rješenja odbijen je tužiteljev prijedlog za zabilježbu spora.

Besplatan prijenos
poslovnog udjela _nema
bračne stečevine

TS Zagreb

Iz obrazloženja proizlazi da je o prigovoru stvarne nenadležnosti odlučeno na temelju odredbe čl. 34.b t. 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 58/93, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 02/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11, 25/13, 89/14, 78/15 i 29/18; dalje: ZPP), da je u ovom postupku radi utvrđenja bračne stečevine utvrđen osnovanim prigovor nedostatka aktivne legitimacije i promašene pasivne legitimacije u odnosu na drugotuženika i trećetuženika, da se na odnose između bračnih drugova primjenjuju odredbe Obiteljskog zakona koji je bio na snazi u vrijeme stjecanja imovine, da je to u konkretnom slučaju Obiteljski zakon iz 2003. godine i Obiteljski zakon iz 2015. godine, da sukladno odredbi čl. 187. ZPP-a nije dopušten tužbeni zahtjev na utvrđenje činjenica, da je prvotuženik poslovne udjele u društvu drugotuženika stekao darovanim novcem, da raspolaganje prvotuženika poslovnim udjelima u društvu drugotuženika nije ništeto te da prvotuženik nije imatelj poslovnih udjela u društvu trećetuženika pa je u tom smislu osnovan prigovor promašene pasivne legitimacije. Dalje iz obrazloženja proizlazi da je ocjenom izvedenih dokaza utvrđeno da poslovni udjeli prvotuženika u društvu drugotuženika nisu imovina koju su stranke stekle zajedničkim radom tijekom braka niti potječe iz te imovine, u odnosu na zahtjev tužiteljice za isplatu dobiti, sud se poziva na odredbe čl. 406. i čl. 411. st. 1. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj: 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07 i 146/08; dalje: ZTD) te odbija kao neosnovan tužbeni zahtjev dok u odnosu na supsidijarni zahtjev utvrđuje da nema uvjeta za primjenu odredbe čl. 1045. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15; dalje: ZOO) budući da tužitelj nije dokazao pretpostavke za naknadu štete.

Tužitelj podnosi žalbu na ovu presudu zbog svih zakonskih razloga s prijedlogom ovom sud preinačiti pobijanu presudu, podredno ukinuti ju i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. Traži naknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 11.250,00 kn. U žalbi navodi da je pobijan presuda u cijelosti neosnovana i nezakonita, da je pogrešna odluka o prigovoru stvarne nenadležnosti trgovačkog suda pa je sud počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 3. ZPP-a, da je sud počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a, da je pogrešna odluka o prigovoru nedostatka aktivne i prigovoru promašene pasivne legitimacije, da je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 8. ZPP-a, da tužiteljica u svakom slučaju ima pravo na naknadu štete zbog protupravnog postupanja prvotuženika pa je sud kad je već odbio tužbeni zahtjev trebao prihvatiti supsidijarni tužbeni zahtjev, da je imovina koja je predmet tužbenog zahtjeva, suprotno utvrđenjima prvostupanjskog suda, imovina koju su tužiteljica i prvotuženik stekli zajedničkim radom za vrijeme trajanja braka, da su pogrešna utvrđenja suda o tome kada je faktična bračna zajednica prestala i da su poslovni udjeli vlastita imovina

prvotuženika te da je sud pogrešno ocijenio izvedene dokaze i donio je pogrešnu odluku o tužbenom zahtjevu.

Prvotuženik i drugotuženik u odgovorima na žalbu navode da su navodi žalbe neosnovani, da je prvostupanjski sud pravilno odlučio o prigovoru stvarne nenadležnosti, prigovoru nedostatka aktivne i promašene pasivne legitimacije, da je pravilno utvrđeno činjenično stanje, da su pravilno ocijenjeni izvedeni dokazi te da je donesena pravilna i zakonita odluka. Predlažu odbiti tužiteljčinu žalbu kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu.

Tužiteljeva žalba nije osnovana.

Nakon što je presuda ispitana na temelju odredbe čl. 365. st. 2. ZPP-a u granicama razloga navedenih u žalbama, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. tog Zakona i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud je utvrdio da je prvostupanjski sud donio pravilnu i zakonitu odluku.

U postupku koji je prethodio donošenju odluke kao niti u pobijanoj odluci nisu počinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, a nije počinjena niti bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a na koju tužitelj upire u žalbi. Naime, prvostupanjski sud je ispitao sve okolnosti bitne za donošenje zakonite odluke u ovom predmetu, presuda nema nedostatke zbog kojih se ne može ispitati, izreka presude je razumljiva i u suglasju je sama sa sobom i navedenim razlozima presude, u presudi su navedeni razlozi o odlučnim činjenicama koji su jasni i ne postoji proturječnost između onoga što se u razlozima presude navodi o sadržaju isprava i samih tih isprava.

Nadležnost trgovačkih sudova

Nije počinjena niti bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 3. ZPP-a jer je sud u povodu prigovora stranaka pravilno odlučio da je stvarno nadležan. Naime, odredbom čl. 34.b t. 2. ZPP-a propisano je da trgovački sudovi u parničnom postupku u prvom stupnju sude sporove u povodu osnivanja, rada i prestanka trgovačkog društva kao i raspolaganju članstvom i članskim pravima u trgovačkom društvu dok je odredbom čl. 34.b t. 3. ZPP-a propisano da trgovački sudovi sude sporove između članova trgovačkog društva međusobno te između članova društva i društva koji se tiču upravljanja društvom i vođenja poslova društva kao i prava i obveza članova društva koji proizlazi iz njihova položaja u društvu, sporove između predsjednika i članova uprave ili nadzornog odbora društva i društva ili njihovih članova koji nastanu u vezi s njihovim radom u društvu ili za društvo.

U predmetnom sporu radi se o zahtjevu da se prvotuženikovi poslovni udjeli u društvima drugotuženika i trećetuženika utvrde bračnom stečevinom tužiteljice i prvotuženika. Takvim zahtjevom tužiteljica dira se u prava članova društva pa se radi o sporu iz čl. 34.b st. 1. t. 3. ZPP-a za koji je stvarno nadležan trgovački sud kako je to pravilno utvrdio prvostupanjski sud.

Neosnovan je žalbeni razlog počinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 8. ZPP-a kojom je propisano da je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka ako je u postupku kao tužitelj ili tuženik sudjelovala osoba koja ne može biti stranka u postupku, ili ako stranku koja je pravna osoba nije zastupala ovlaštena osoba, ili ako parnično nesposobnu stranku nije zastupao zakonski zastupnik, ili ako zakonski zastupnik, odnosno punomoćnik stranke nije imao potrebno ovlaštenje za vođenje parnice ili za pojedine radnje u postupku, ako vođenje parnice, odnosno obavljanje pojedinih radnji u postupku nije bilo naknadno odobreno. Žaliteljica niti ne navodi konkretno u čemu se sastoji bitna povreda iz ovog zakonskog propisa.

Neosnovan je i žalbeni navod da tužiteljica u svakom slučaju ima pravo na naknadu štete zbog protupravnog postupanja prvotuženika pa je sud kad je već odbio tužbeni zahtjev trebao prihvatiti supsidijarni tužbeni zahtjev. Naime, sukladno odredbi čl. 188. ZPP-a u jednoj tužbi tužitelj može istaknuti više zahtjeva protiv istog tuženika kad su svi zahtjevi povezani istom činjeničnom i pravnom osnovom. Ako zahtjevi nisu povezani istom činjeničnom i pravnom osnovom, oni se mogu istaknuti u jednoj tužbi protiv istog tuženika samo kad je isti sud stvarno nadležan za svaki od tih zahtjeva i kad je za sve zahtjeve određena ista vrsta postupka (st. 1.). Tužitelj može dva ili više tužbenih zahtjeva u međusobnoj vezi istaknuti u jednoj tužbi i tako da sud sljedeći od tih zahtjeva prihvati ako nađe da onaj koji je ispred njega istaknut nije osnovan (st. 2.). Iz navedenog proizlazi, suprotno žalbenim navodima da će sud prihvatiti sljedeći zahtjev ako nađe da je onaj koji je ispred njega istaknut neosnovan, jedino u slučaju kada je taj (eventualni) zahtjev osnovan. U konkretnom slučaju prvostupanjski sud je utvrdio da su neosnovani i prvi postavljeni zahtjev kao i sljedeći (eventualni) zahtjev te ih je kao neosnovane odbio.

Predmet tužbenog zahtjeva je utvrđenje da na dan 28. svibnja 2009. poslovni udio u drugotuženiku nominalne vrijednosti 20.000,00 kn predstavlja bračnu stečevinu prvotuženika i tužiteljice te da su na taj dan tužiteljica i prvotuženik ovlaštenici u jednakim dijelovima na tom poslovnom udjelu, utvrđenje da je nezakonito i ništeto te da ne proizvodi nikakav pravni učinak svako raspolaganje prvotuženika poslovnim udjelom drugotuženika nominalne vrijednosti 20.000,00 kn preko ½ dijela, a nakon 28. svibnja 2009., nalog drugotuženiku, upravi drugotuženika da se provede upis promjene člana drugotuženika na način da upiše tužiteljicu kao članicu društva drugotuženika i ovlaštenicu na ½ dijela poslovnog udjela, nalog prvotuženiku i drugotuženiku da tužiteljici isplate na ime sudjelovanja u dobiti drugotuženika za poslovnu godinu 2013., 2014., 2015., 2016., 2017. novčani iznos čiju će visinu tužiteljica odrediti nakon što se provede vještačenje sukladno članku 186.b. ZPP-a, utvrđenje Ugovora o prodaji i prijenosu poslovnih udjela od

16. veljače 2017. sklopljenog između prvotuženika kao prenositelja i drugotuženika kao stjecatelja, u dijelu u kojem prvotuženika prodaje drugotuženiku ½ dijela poslovnih udjela trgovačkog društva društvu trećetuženika svaki nominalnog iznosa 6.000,00 kn pod rednim brojevima 4 i 6, utvrđenje da su udjeli u društvu trećetuženika i to 2 poslovna udjela pod rednim brojevima 4 i 6 bračna stečevina tužiteljice i prvotuženika, utvrđenje da su tužiteljica i prvotuženik ovlaštenici tih poslovnih udjela u omjeru ½ svaki, nalog trećetuženiku odnosno upravi trećetuženika da u knjizi poslovnih udjela i sudskom registru Trgovačkog suda u Zagrebu provedu upis promjene člana trećetuženika na način da upišu tužiteljicu kao članicu društva trećetuženika i ovlaštenicu odnosno nositeljicu u ½ svakog pojedinog poslovnog udjela, nalog prvotuženiku i trećetuženiku da tužiteljici na ime sudjelovanja u dobiti trećetuženika za poslovnu godinu 2016. i 2017. isplate dobit u novčanom iznosu čiju će visinu tužiteljica odrediti nakon što se provede vještačenje sukladno članku 186.b. ZPP-a te nalog tuženima platiti solidarno tužiteljici troškove postupka.

Tužiteljica postavlja i eventualno kumulirani zahtjev kojim traži utvrđenje da je ovlaštenica ½ dijela poslovnih udjela u trgovačkom društvu drugotuženika i to 5 poslovnih udjela, svaki nominalnog iznosa 4.000,00 kn pod rednim brojevima 1 (2) do 5(6), a koji glase na prvotuženika predstavljaju bračnu stečevinu tužiteljice i prvotuženika, te da je tužiteljica ovlaštenica u ½ dijela svakog pojedinog poslovnog udjela pod rednim brojevima od 1 (2) do 5(6) svaki nominalnog iznosa 4.000,00 kn, odnosno da je tužiteljica isključivo ovlaštenica 2 poslovna udjela i ovlaštenica u ½ dijela poslovnog udjela koji glase na prvotuženika te nalog prvotuženiku isplatiti tužiteljici iznos od 150.000,00 kn sa zakonskim zateznim kamatama.

U prvostupanjskom postupku utvrđeno je nespornim među strankama da je tužiteljica bila u braku s prvotuženikom od 18. studenoga 2001. te da je u tijeku postupak radi razvoda braka, a faktična bračna zajednica je prekinuta je u listopadu 2016., da je prvotuženik sklopio Ugovor o prijenosu poslovnog udjela od 28. svibnja 2009. i da je stekao poslovni udjel u drugo tuženiku od ranijeg člana društva M. LLC, A10, da je prvotuženik bio jedini član društva drugotuženika do 30. prosinca 2016. kada je kao član društva uz prvotuženika upisan i D. S., da je prvotuženik podijelio svoji poslovni udjel u drugotuženiku na 5 poslovnih udjela i da je poslovne udjele pod rednim brojevima 5 i 6 prenio na D. S. a kasnije i preostale poslovne udjele na treću osobu, da je drugotuženik vlasnik nekretnina i pokretnina, da je prvotuženik bio član društva trećetuženika, od 7. siječnja 2016. do 16. veljače 2017. i to sa dva poslovna udjela svaki nominalnog iznosa od po 6.000,00 kn, da je prvotuženik raspolagao s oba poslovna udjela na način da ih je prodao i prenio na drugotuženika Ugovorom o prijenosu poslovnog udjela od 16. veljače 2017., da je prvotuženik stekao poslovne udjele u drugotuženiku i trećetuženiku tijekom trajanja bračne zajednice tužiteljice i prvotuženika, da je prvotuženik raspolagao poslovnim udjelima i da više nije imatelj niti jednog poslovnog udjela u drugotuženiku i trećetuženiku te nije sporno da tužiteljica i prvotuženik nisu sklopili ugovor o podjeli (bračne) imovine.

Društvo nije pasivno legitimirano

Prvostupanjski sud je tijekom postupka izveo predložene dokaze koje je ocijenio na temelju odredbe čl. 8. ZPP-a kao i primjenom pravila o teretu dokazivanja te iz obrazloženja pobijane odluke, kao i iz podataka u spisu, proizlazi sljedeće: - da je osnovan prigovor nedostatka aktivne legitimacije kao i prigovor promašene pasivne legitimacije u odnosu na drugotuženika i trećetuženika, - da je poslovne udjele u drugotuženiku prvotuženik stekao 28. svibnja 2009., a poslovne udjele u trećetuženiku prvotuženik je stekao 7. siječnja 2016., - da su za ocjenu prava vlasništva bračnih drugova na bračnoj stečevini mjerodavni propisi koji su važili u vrijeme njezina stjecanja, - da je bračna stečevina imovina koju su bračni drugovi stekli radom za vrijeme trajanja bračne zajednice ili potječe iz te imovine, - da tužbeni zahtjev na utvrđenje činjenica nije dopušten, pa nije dopušten zahtjev tužiteljica da sud utvrdi da je poslovni udio u nominalnom iznosu od 20.000,00 kn 28. svibnja 2009. bio bračna stečevina, - da je sud bez obzira na osnovanost prigovora nedostatka aktivne i prigovora promašene pasivne legitimacije na okolnost stjecanja poslovnih udjela u društvu drugotuženika saslušao tužiteljicu, prvotuženika i svjedoke R. V. i D. S., - da je prvotuženik poslovni udio u drugotuženiku stekao na način da mu je D. S. dao novčanu pomoć za pokretanje vlastitog posla i stjecanje udjela drugo tuženiku, pa je poslovni udjel stečen darovanim novcem radi ostvarenja zajedničkog poslovnog poduhvata svjedoka D. S. i prvotuženika i taj novac ne predstavlja bračnu stečevinu, Besplatan prijenos poslovnog udjela - nema bračne stečevine

- da tužiteljica nije dokazala da je prvotuženik poslovni udjel u društvu trećetuženika kupio imovinom stečenom zajedničkim radom za vrijeme trajanja bračne zajednice, - da je prvotuženik raspolagao poslovnim udjelima u društvu trećetuženika i prenio ih društvu drugotuženika, a poslovne udjele u društvu drugotuženika prenio je na treće osobe, - da prvotuženik nije imatelj poslovnih udjela u društvu trećetuženika, - da raspolaganje poslovnim udjelima u društvima

drugotuženika i trećetuženika nije ništeto, a tužiteljica niti ne navodi razloge zbog kojih bi raspolaganja bila ništeto, - da tužiteljica nije član društva drugotuženika i trećetuženika pa nema pravo na isplatu dobiti za godine 2013., 2014., 2015., 2016., 2017. u društvu drugotuženika, odnosno za 2016. i 2017. godinu u društvu trećetuženika, - da u odnosu na supsidijarni tužbeni zahtjev koji se odnosi na naknadu štete s osnova raspolaganja poslovnim udjelom ugovorom iz 2017., tužiteljica nije dokazala kumulativno sve pretpostavke naknade štete koje propisuje Zakon o obveznim odnosima, a radi utvrđenja tih činjenica nije predložila izvođenje niti jednog dokaza.

VTS je suglasan s utvrđenjima 1-stupanjskog suda

S utvrđenjima prvostupanjskog suda suglasan je i ovaj drugostupanjski sud, a žalbenim navodima tužitelj nije doveo u sumnju pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja kao niti zakonitost pobijane odluke.

Na tako utvrđeno činjenično stanje, prvostupanjski sud je pravilno primijenio materijalno pravo, odredbe Obiteljskog zakona, Zakona o trgovačkim društvima te Zakona o obveznim odnosima.

Društvo nije pasivno legitimirano

Dakle, u postupku utvrđenja bračne stečevine utvrđuje se koja je imovina stečena radom bračnih drugova odnosno koja potječe iz te imovine. Iz navedenog proizlazi da su stranke u postupku utvrđenja bračne stečevine - bračni drugovi pa stoga prvostupanjski sud pravilno primjenjuje materijalno pravo i pravilno utvrđuje da je osnovan prigovor promašene pasivne legitimacije u odnosu na drugotuženika i trećetuženika koji su pravne osobe i pravilno odlučuje o tužbenom zahtjevu na način da isti u odnosu na njih odbija.

Nadalje, pravilno je prvostupanjski sud primijenio odredbu čl. 187. ZPP-a sukladno kojoj tužitelj može u tužbi tražiti da sud samo utvrdi postojanje odnosno nepostojanje kakva prava ili pravnog odnosa ili istinitost odnosno neistinitost kakve isprave, kada je utvrdio da tužbeni zahtjev kojim tužiteljica traži utvrđenje činjenice, nije dopušten.

Pravilno je utvrđenje prvostupanjskog suda da se na imovinsko pravne odnose tužitelja i prvotuženika primjenjuju odredbe Obiteljskog zakona koje su vrijedile u vrijeme stjecanja imovine, dakle, Obiteljskog zakona („Narodne novine“ broj 116/03, 17/04, 136/04, 107/07, 57/11 i 61/11) i Obiteljskog zakona („Narodne novine“ broj 103/15).

Bračna stečevina je imovina koju su bračni drugovi stekli radom za vrijeme trajanja bračne zajednice ili potječe iz te imovine, a bračni drugovi su u jednakim dijelovima suvlasnici u bračnoj stečevini, ako nisu drukčije ugovorili. Ukoliko se bračni drugovi ne sporazume o omjeru suvlasništva u bračnoj stečevini, omjere će odrediti sud. Međutim, kada se radi o poslovnim udjelima u društvu, propisano je sljedeće:

Članovi društva s ograničenom odgovornošću imatelji su poslovnih udjela, a poslovni udjeli u određenom trgovačkom društvu podrazumijevaju skup svih prava i obveza članova društva u tim društvima temeljem preuzetog poslovnog udjela (čl. 409. Zakona o trgovačkim društvima). Poslovni udjeli mogu se prenositi ili nasljeđivati. U slučaju kada je jedan bračni drug nositelj poslovnog udjela u određenom društvu, a društvo je osnovano za vrijeme trajanja braka (ili izvanbračne zajednice koja imovinska prava izjednačava s onima u bračnoj zajednici), drugi bračni drug je ovlaštenik na tom poslovnom udjelu u smislu odredbe čl. 417. ZTD-a, pa, dakle, i član društva. Za utvrđenje tog statusa, nužno je, dakle, da taj bračni drug (u konkretnom slučaju, tužitelj) dokaže da je društvo osnovano za vrijeme trajanja braka.

U konkretnom slučaju tužiteljica nije dokazala da je društvo drugotuženika odnosno trećetuženika osnovano za vrijeme trajanja braka, a ocjenom izvedenih dokaza prvostupanjski sud je utvrdio da tužiteljica nije dokazala da je prvotuženik poslovni udjel u društvu drugotuženika odnosno trećetuženika kupio imovinom stečenom zajedničkim radom za vrijeme trajanja bračne zajednice. Također je pravilno utvrdio da tužiteljica nije dokazala niti pretpostavke za naknadu štete propisane odredbom čl. 1045. Zakona o obveznim odnosima, ček što više, na te okolnosti nije predlagala izvođenje niti jednog dokaza.

Prvostupanjski sud je stoga donio pravilnu odluku o tuženom zahtjevu kao i o eventualno kumuliranom zahtjevu, a tužitelj žalbenim navodima nije doveo u sumnju pravilnost i zakonitost pobijane presude.

Stoga je valjalo tužiteljčinu žalbu odbiti kao neosnovanu i pobijanu presudu potvrditi sukladno odredbi čl. 368. st. 1. ZPP-a.

Zagreb, 16. srpnja 2020.

Predsjednica vijeća Kamelija Parać

Zagreb, 16. srpnja 2020.